

Protokoll från 3:e mötet med Metodgruppen (styrgruppen) för provning och kontroll av vägmateriäl

Tid: 2008-10-09 kl. 10-16
Plats: Trafikkontoret Göteborg

Närvarande:	Leif Viman	VTI
	Torbjörn Jacobson	Vägverket
	Bo Simonsson	Vägverket
	Klas Hermelin	Vägverket
	Thorsten Nordgren	Vägverket
	Sven Fahlström	Nynäs
	Kenneth Ohlsson	Skanska
	Nils Ulmgren	NCC
	Glenn Lundmark	Asfaltskolan
	Lennart Holmqvist	Peab
	Åke Sandin	Göteborgs kommun
	Mansour Ahadi	VV Produktion
	Lena Strand	Luftfartverket
Frånvarande:	Jan Bida	SBMI/Bergsskolan

Under mötet visades en hel del PowerPoint presentationer. Dessa bifogas utskicket av detta protokoll.

1. Inledning, Torbjörn Jacobson

Åke Sandin hälsade alla välkomna till Göteborg och sedan inledde Torbjörn med att hälsa alla välkomna till dagens möte och då särskilt till Lena Strand som är ny representant för Luftfartsverket.

2. Protokoll från föregående möte, Torbjörn Jacobson

Genomgång av föregående protokoll med lite förtydligande om att denna metodgrupp förutom sina egna arbetsgrupper även har ambitionen att ta in information från andra redan befintliga grupper som Tankbeläggningsgruppen samt följa projekt som har ett tydligt metodfokus, t ex styvhetsmodul och Prall (båda VV/SBUF projekt).

3. Kort genomgång av AMA och tekniska beskrivningar inom VV, Klas Hermelin

Klas redogjorde för hur de olika dokumenten med basen i AMA hänger ihop med bl.a. upphandlingsdokument, krav, råd och interna Vägverksdokument. PowerPoint-presentationen bifogas protokollet.

4. Redovisning från arbetsgrupperna bindemedel, asfalt och obundna material

Vilka som ingår i respektive grupp finns som bilaga till protokollet

Bindemedel, Thorsten Nordgren

Thorsten redogjorde för BIG-gruppens arbete som främst varit inriktat på bitumensspecifikationen under senare tid och inte på provningsmetoderna. Just nu arbetar BIG med att ta fram svenska råd för hur specifikationen för polymerbitumen EN 14023 skall användas. Han flaggade också upp för att hög arbetsbelastning för hans egen del gör

Metodgruppens styrgrupp

det omöjligt att på ett rimligt sätt hinna med mer arbetsuppgifter. Efter lite diskussioner enades vi om att metodfrågorna när det gäller bitumen förmodligen kommer att få ett ökat focus på funktionsmetoder framöver och vi får då se över hur arbetet skall bedrivas inom BIG. Sven menade att Nynas gärna ställer upp med arbetskraft till bitumengruppen men tycker det är viktigt att ordföranden kommer från VV. Det nämndes också att metoderna för bitumenlösningar, emulsioner och mjukbitumen kanske behöver ses över.

Ballast och obundna material, Klas Hermelin

Denna grupp hade sitt första möte den 2 september. Klas var mycket nöjd med sammansättningen av gruppen även om han saknade några entreprenörer med mer koppling till praktiskt vägbyggande. Han nämnde några av de arbetsuppgifter som gruppen diskuterade och som de har för avsikt att jobba vidare med:

- Revision av kulkvarnsmetoden avseende fraktioner där man ser ett behov av att lägga till en finare fraktion t.ex. 4/8 eller 5,6/8
- Ta fram en VVMB metod där man samlar alla provtagningsvarianter i samma metodbeskrivning för att få en bättre överblick samt möjlighet att ta med en del tolkningar och förtydliganden som inte framgår i dagens EN standarder. Den skall bl.a. innehålla provtagning vid produktionskontroll på färdig väg, tvist/utredningar och inventeringsobjekt.

Klas informerade också om att det kommer ett nytt "Byggproduktdirektiv" som då görs om till "Regulation" vilket kan innebära att det blir krav på CE-märkning i Sverige. Läget är dock ännu oklart.

Klas nämnde också att tolkningen av fraktionsgränserna ändrats så att det som förut kallades 0/90 fraktion idag benämns 0/63, men kan då innehålla 20 % överkorn.

Asfalt, Bo Simonsson

Asfaltgruppen hade sitt 1:a möte den 7 oktober. Bo informerade om vilka personer som ingår i asfaltgruppen och Nils påpekade då att det är Kenneth Vikström som skall vara med i asfaltgruppen och inte Jonas Ekblad. Leif meddelar dem detta och rättar till deltagarförteckningen. Det var från början sagt att det skulle bildas 2 grupper inom asfaltgruppen. En för "förvaltning av befintliga metoder" och en för "utvecklingsfrågor". Gruppen enades dock om att börja som en grupp och låta framtiden utvisa om det finns anledning att dela upp den i flera grupper. Det var mycket intressanta och livliga diskussioner på mötet som såsmåningom bl.a. utmynnade i bildandet av 2 arbetsgrupper. En för konditioneringsmetoder och en för provtagning:

- Se över konditioneringsmetoderna. Revidering eller ta fram nya metoder?
- Fundera över provtagningsproblematiken. Bl.a. om utspridd provtagning eller provtagning i en punkt. Stor hänsyn måste tas till arbetsmiljön för de som utför borringen

Bo nämnde också att det diskuteras inom CEN om det även fortsättningsvis skall vara 5 års översyner av alla standarder eller inte.

5. Program för metoddagen 2009, Glenn Lundmark

Metoddagen är bestämd till den 5 februari 2009 (Vecka 6).

Glenn redovisade för programmet som det ser ut för tillfället. De olika programpunkterna diskuterades och justerades lite under mötet. Glenn korrigerar programmet och skickar det till Leif som bifogar det med protokollet med förhoppning om att få in synpunkter från styrgruppens ledamöter så att vi kan få en riktigt bra metoddag 2009.

Under programpunkten Trafikavstängning som fanns med i programförslaget övergick diskussionen till en mycket kreativ diskussion om hur kontroll av asfalt skall göras i framtiden. Krav på asfaltmassa eller funktionskrav på färdigt lager eller krav på vägyta. Det blev en mycket lång och intressant diskussion där jag tolkade att majoriteten förordade att man i grunden har krav på asfaltmassan, både krav på delmaterial eller funktionskrav, kompletterat med krav på packning och homogenitet mm på färdig väg i takt med att metoderna för att mäta dessa egenskaper utvecklas och förbättras. Rena funktionsentreprenader med krav på vägyta är också ett alternativ som gruppen såg positivt på inför framtiden. Diskussionen är ju inte ny och lär säkert fortsätta både i denna grupp och i andra forum.

6. Metodfrågor

- **FUD**

Torbjörn redogjorde för pågående projekt inom FUD verksamheten. Presentationen bifogas protokollet

- **SBUF**

Kenneth redovisade dagsläget för de två projekten styvhetsmodul och prall. Han visade mycket lovande resultat för prallmetoden i ringanalys som Skanska genomfört under sommaren 2008 samt redogjorde för de moment som ingår i Styvhetsmodulprojektet. Redovisningen bifogas protokollet. Hassan Hakim, VTI, har utfört de flesta undersökningarna när det gäller styvhetsmodul där det bl.a ingår att testa olika utrustningar genom att koppla in ett parallellt system för att mäta lastpuls och deformation mm. Båda projekten skall vara klara under 2009. Lägesrapporter kommer dock i slutet av 2008.

- **FAS Metoder till VVMB?**

Asfaltgruppen har i uppdrag att se över vilka av FAS metoderna som behöver revideras och därmed göras om till VVMB. Det finns några metoder för emulsioner som det hänvisas till i VVTBT. I första hand BIG-gruppen får fundera på om dessa skall göras om till VVMB eller om det finns motsvarande EN standarder.

- **Metodhandledningar**

Leif visade ett exempel på de metodhandledningar som Ad Hoc gruppen tagit fram. Alla är positiva till dessa men det gäller att hitta ett forum för hur dessa sprids och revideras. Leif tittar på möjligheten att starta en hemsida för Metodgrupperna där allt som rör metodgrupperna kan samlas. Alternativt läggs metodhandledningarna på Asfaltskolans hemsida. Andra alternativ är VTI eller VVs hemsidor men bedöms inte vara realistiska alternativ just nu.

- **Ringanalyser**

Leif tar fram en sammanställning över genomförda ringanalyser. Sedan får varje arbetsgrupp i uppgift att föreslå vilka metoder som skall vara med i kommande ringanalyser.

- **"Nya" metoder**

Det finns en del nya eller nygamla metoder som kan vara av intresse att ta upp till prövning. Frågan hann inte diskuteras särskilt djupgående men arbetsgrupperna bör se över vilka metoder som kan komma ifråga. Några exempel är Cantabro, "Vändskak" och bindemedelsavrinning.

7. Homogenitet

Det finns ett antal vägytemätningsmetoder som är intressanta att se över om och hur de kan användas vid kontroll av ett objekt. T.ex Georadar, Värmekamera, lasermätning, DOR och vältmätare T.ex. "Asphalt Manager" som Lennart tyckte fungerade mycket bra om den användes för att välja ut sämsta punkt där man sedan tar sina borrhov.

8. Övrigt av intresse

Frågan om en egen logga för metodgruppen togs upp och härmed uppmanades alla att komma med kreativa förslag. Det vore bra att ha en tydlig logga på all information som kommer från metodgruppen och inte minst på de metodhandledningar gruppen tar fram. Det diskuterades även om arbetsgrupperna skulle döpas om till metodutskott.

Organisationens olika delar skulle då benämnas på följande sätt:

- Rubrik: Metodgruppen för provning och kontroll av vägmateriäl (som idag)
- Stygruppen för provning och kontroll av vägmateriäl
- Metodutskottet för ballast/obundna materiäl
- Metodutskottet för bindemedel (representerad av BIG-gruppen)
- Metodutskottet för asfalt
- I styrgruppen och metodutskotten kan det finnas arbetsgrupper utsedda för specifika frågor.

9. Vad gör vi till nästa möte

Man kan konstatera att metodgruppen kommit igång med sitt arbete. Det mesta av arbetet kommer att ske i arbetsgrupperna men det är viktigt att det som tagits upp på styrgruppsmötena når ut till arbetsgrupperna och vice versa. De representanter som ingår i metodgrupperna måste också sprida informationen inom sina företag. Leif, som är sekreterare i samtliga grupper, är länken inom metodgruppen. En egen hemsida kan vara en del av lösningen för att förmedla information mellan grupperna och inte minst ut till alla laboratorier som dagligen brottas med metoderna.

Deltagarna uppmanades av ordföranden att komma med synpunkter på inriktningsdokumentet till nästa möte.

Förslag och synpunkter på metoddagsprogrammet välkomnas. Skicka synpunkterna till Glenn eller Leif.

10. Nästa möte

På NCC:s kontor i Stockholm onsdagen den 4 februari 2009
(Metoddagen är på samma plats torsdagen den 5 februari)

Leif Viman
Sekreterare

Torbjörn Jacobson
Ordförande

Bilaga

Bemanning av hela metodgruppen.

Grupp:	Styrgruppen
Ordförande Sekreterare	Torbjörn Jacobson, VVStev Leif Viman, VTI
Medlemmar	Bo Simonsson, VV (SIS TK202) Thorsten Nordgren, VV Klas Hermelin, VV Nils Ulmgren, NCC Lennart Holmqvist, Peab Kenneth Olsson, Skanska Mansour Ahadi, Vägverket Produktion Åke Sandin, SKL Glenn Lundmark, Asfaltskolan Lena Strand, Luftfartsverket Sven Fahlström, Nynäs Jan Bida, SBMI (SIS TK187)

Grupp:	Bindemedel	Ballast och obundna material	Asfalt
Inriktning	Bitumen, Polymerbitumen Emulsion Bitumenlösning	Obundna lager av stenmaterial, Asfaltgranulat Krossad betong Slagg, etc. Ballast till asfaltlager	Asfaltmassa, Asfaltbeläggning, Proportionering, Sammansättning, Funktionella egenskaper, Beständighet, Tillsatsmedel, etc. Homogenitet, Textur, Friktion, etc.
Ordförande Sekreterare	Thorsten Nordgren	Klas Hermelin Leif Viman	Bo Simonsson Leif Viman
Medlemmar	”BIG-gruppen” Sven Fahlström, Nynäs Per Redelius, Nynäs Ylva Edwards, KTH Jonas Ekblad, NCC Maria Dryselius, PEAB Niclas Stenberg-Krona, Skanska Björn Kalman, VTI Per-Ola Möller, Westbit/BP Gustav Petersson, VVP Bo Simonsson, VV (Adj) Pereric Westergren, VV Jan-Erik Larsson, LFV	Henrik Broms, Konsult Jan Bida, SBMI/Bergsskolan Lars Stenlid, Skanska Lisbet Karlsson, NCC Anders Olin, VV Prod Cathrine Johansson, Peab Gunnar Dryselius, VV Peter Andersson, Swerock	Thomas Karlsson, Skanska Khalid Kader, NCC Mats Jonsson, VV Prod Kenneth Lind, VV Kenneth Vikström, NCC Hamid Sedaghati, Skanska Hassan Hakim, VTI Lars Jansson, Peab Henrik Arnerdal, Nynäs